

Foto fra Polithistorisk Forening

POLITIET I VEJEN

1899 – 1966

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord s. 3

Dansk politi – en kort politihistorie s. 4

Sognefogeder og politi s. 6

Landpolitibetjente: s. 6 -17

Søren Sørensen s. 6 - 9

Rasmus Peter Kristensen s. 9 - 10

Aage Gandrup Bergenstoff s. 11- 14

Harald Poulsen s. 14 – 15 og s. 16- 17

Reservepolitibetjente s. 15 - 16

H. Clausen, Erik O. Nielsen, Jens Tage Schultz og Knud Erhardt Jensen

Den politiløse tid s. 17

Nyordning og etablering af politistation s. 18 - 21

Ansættelse af nye politifolk: s. 21 - 22

Christian Sørensen s. 22 - 24

Egon Hartvig Petersen s. 24 - 25

Politistationen s. 26

Der kom flere politifolk: s. 26-27

Carl Krarup Bie s. 26

Børge Lauvring s. 27

Holger Aage Sørensen s. 27

Kriminalpoliti: s. 28

Nikolaj Bojsen s. 28 - 29

Efterskrift: s. 30 - 31

Vestergaard Laursen s. 30

Politistationen i Østergade lukker s. 31

FORORD

I august 1950 fik min Far, Osvald Christian Sørensen, der var ansat som lærer på Politiskolen på Amager, stillingen som stationsleder ved den nyoprettede politistation i Vejen. Dengang havde man politibetjente, overbetjente af 1. og 2. grad, politiassistenter ligeledes af 1. og 2. grad, og politikommissærer. De sidste dog kun i de større købstæder. Min Far var dengang overbetjent, senere blev han forfremmet til politiassistent. Der blev også i 1950 tilknyttet en politibetjent, Egon Hartvig Petersen, der senere blev forfremmet til overbetjent. Begge forfremmelser skete indenfor den omtalte periode 1950 – 1966.

Vi havde boet på Amager, der som bekendt ligger syd for København. Der, hvor vi boede på Amager, var vi tæt på Amagerland, hvor der stadig var de store gartnergårde og de store amagerbrug, hvor der begge steder var heste. De gårde, der blev betegnet som amagerbrug, havde også køer, grise, høns, kaniner og nogle også gæs. Det var absolut ikke en ”stenbro”, vi kom fra. Men noget var anderledes for mig, da jeg kom til Vejen. Jeg var ret præget af oplevelser under besættelsen, det var mine nye skolekammerater ikke.

Før vi kom til Amager, havde vi boet i Løgstør, så vi var ikke ukendt med at bo i en mindre by.

Vejen var dengang ikke særlig stor, og der var heller ikke særlig mange tusinde indbyggere; men Vejen var en by i fremgang. ”Initiativrådet” gjorde deres til, at der skulle ske noget i stationsbyen, der allerede havde nogle store fabrikker: ”Tagpapfabrikken Phønix” og ”Margarinefabrikken Alfa”.

Dengang i 1950 tænkte jeg ikke så meget på Vejens forhistorie m.h.t. ordensmagten. Derimod var jeg, der altid og også dengang har været meget interesseret i historie, og særdeles interesseret i den historie, der var i den nære beliggenhed til Kongeåen, og dermed grænsen fra tiden 1864 til 1920. Heldigvis var både mine forældre, storesøster og jeg selv vant til at cykle. I de første år blev det til en del cykelture rundt i omegnen af Vejen, så vi kunne lære den egn at kende. Men kom vi syd for Kongeåen, og talte med folk dernede, så forstod nordjyden Alice ikke et kuk!

Senere har jeg beskæftiget mig en del med politihistorie, og har i mange år været medlem af Politihistorisk Selskab.

Både min ægtefælle, Povl Erik Nielsen, og jeg har i en del år været medlemmer af Vejen Lokalhistoriske Forening, og på et tidspunkt blev jeg klar over, at der var opstået nogen forvirring om, hvem ”politibetjent Sørensen” var. Derfor har jeg nu skrevet en beretning om de politifolk, der har haft tjeneste i tiden fra 1899, hvor den første politibetjent (landbetjent) Søren Sørensen blev ansat, og til oktober 1966, hvor der på det tidspunkt var 2 politifolk med efternavnet Sørensen, politiassistent Osvald Christian Sørensen og overbetjent Holger Aage Sørensen.

Mine kilder til beretningen er udover egne erindringer:

Arkivalier Online Ministerialbøger (kirkebøger) og Folketællinger, samt Danmarks Demografiske Database.

Dansk Politistat 1933 og Medlemfortegnelse for Dansk Politiforbund 1960 og 1966.

Politihistorisk Selskabs årbøger og Dansk Politihistorisk Bibliografi 1682-1938 og 1938-1950.

Jørgen Trolle: Syv måneder uden politi og Jørgen H. Barfoed: Helvede har mange navne

Mediastream Aviser, avisnotitser fra de relevante år og Folkebladet, Vejen, avisnotitser fra de relevante år.

Med hensyn til avisnotitser i Folkebladet vil jeg gerne give Vejen Bibliotek en stor tak for den venlighed, de har ydet min ægtefælle og jeg selv i en del år, når vi igen og igen gerne ville sidde og studere i de gamle aviser.

Alice Clemensen Nielsen, født Sørensen. November 2023

Dansk politi - En kort politihistorie

Politifolk var alle kommunalt ansat indtil 1911, hvor der oprettedes et Statspoliti (*kriminalpoliti*), hvilket medførte, at opdagelsespolitiet (*kriminalpolitiet*) udenfor København blev statsligt ansat. Fra 1. oktober 1919 blev landet opdelt i 65 politikredse, der hver fik en politimester. Statspolitiet skulle først og fremmest tage sig af den straffende retsplejes område, og hvis der ikke var andet at lave, hjælpe til med at opretholde sikkerhed, ro og orden. Det kommunale politis (*ordenspolitiet*) opgave var i første række at opholde sikkerhed, ro og orden og at påse overholdelsen af love og vedtægter.

Etablering af Enhedspolitiet. 18. maj 1937 blev lov nr. 166 om "Politiets og Arrestvæsenets ordning mv." vedtaget. Enhedspolitiets indførelse var dermed en realitet. Ordenspolitiet, som på daværende tidspunkt bestod af 72 kommunalt ansatte og dermed individuelt aflønnede politikorps, blev slået sammen med det statsligt ansatte kriminalpoliti. Loven om enhedspolitiet trådte i kraft pr. 1. april 1938. Politifolkene fik tjenestemandsansættelse og dermed også ret til tjenestemandspension.

Indførslen af Enhedspolitiet fik en gennemgribende betydning for politimandens hverdag. Der var betydelige fremskridt ikke mindst til teknisk udstyr, motorisering, politiradio, bevæbning og ensartet uniformering. Desuden blev der oprettet en række afdelinger, der stod direkte under Rigspolitechefen.

Indførslen af Enhedspolitiet betød også, at alle danske politifolk blev statsansat og dermed samlet under en fælles ledelse, og fra 1. april 1938 havde enhver politimand politimyndighed overalt i landet. Dermed blev det langt lettere at etablere et samarbejde mellem de enkelte politikredse.

Besættelsestiden frem til 19. sept. 1944. Ved lov nr. 90 af 15. marts 1939 blev kriminalpolitiet udvidet med 97 mand bl.a. med henvisning til indførslen af Sikkerhedspolitiet (47 mand), medens ordenspolitiet blev forøget med 200 mand. (*Sikkerhedspolitiet blev oprettet 1. maj 1939 og blev i 1951 omdøbt til PET*)

Politiet fik flere og flere opgaver. Allerede fra 9. april fik politiet til opgave at påse overholdelsen af mørklægningsbestemmelserne. De skulle også påse, at alle de forbud, som tyskerne udstedte, blev overholdt. I politikredsene blev der oprettet krisepoliti, der skulle føre kontrol med de såkaldte krisebestemmelser, bl.a. vedrørende indførslen af rationeringsmærker.

Til styrkelse af det civile beredskab og som bistand til den ordinære politistyrke blev det værnepligtige Civile Beskyttelsesmandskab (CBerne) indkaldt til tjeneste den 10. april 1940. CB-Politiet var iklædt en mellembå uniform med livrem og skråhue. De skulle bl.a. hjælpe politiet med den udvidede polititjeneste og færdselsregulering under mørklægningen. De var bevæbnet med en politistav, og de skulle altid følges med uddannede politifolk. CBerne fik hurtigt tilnavnet "føl".

I starten af april 1940 var der ca. 2.800 mand i ordenspolitiet og 737 i kriminalpolitiet, og det blev hurtigt klart, at man var nødt til at udvide politistyrken. Det blev gjort ved, at man fra 29. april 1940 ansatte de første honorarlønnede politifolk. Disse havde ikke så sikkert et ansættelsesforhold som de fastansatte politifolk. I april 1941 var der i alt ca. 4.100 mand, og i 1942/1943 en styrke på 4.553 mand.

Der blev pålagt politiet flere og flere opgaver, og man havde brug for flere politifolk. Fra 15. september 1942 blev de første reservepolitibetjente ansat, disse udgjorde ved årsskiftet 1943/1944 ca. 1/3 af den samlede styrke, der kom op på ca. 9.800 mand. Dertil kom de værnepligtige CBere.

19. september 1944. Tyskerne gjorde sig store anstrengelser for at få det danske politi til at deltage i efterforskningen af den illegale virksomhed, hvilket mislykkedes i langt de fleste tilfælde. Desuden var tyskerne bange for, at politiet, som et organiseret og bevæbnet korps, ville falde dem i ryggen, ligesom det franske politi havde gjort. Allerede den 26. maj 1944 blev en del ledende politifolk arresteret ved den såkaldte "Politimesteraktion".

Tyskerne forberedte en større og nøje planlagt aktion, og den 19. september 1944 kl. 11.00 satte de aktionen "Möwe" igang over hele landet, hvor tyske politisoldater og SS besatte landets politistationer, hvor de afvæbnede og arresterede politipersonalet. I København lød en falsk luftalarm, og foruden politistationerne blev Statens Politiskole på Amager også besat. I alt 2.184 politifolk fra København, Aarhus, Aalborg og Odense og enkelte fra andre steder blev arresteret, hvoraf ca. 2.000 blev sendt i KZ-lejr i Tyskland. Det gjaldt også min far Osvald Christian Sørensen, der dengang var overbetjent og lærer på Politiskolen.

Den politiløse tid. Tyskerne ønskede en omorganisering af det danske politi, men det mislykkedes totalt. Af de politifolk, der havde undgået internering, gik mange "under jorden", og hvis de ikke allerede var tilknyttet modstandsbevægelsen, hvad flere var, så blev mange af dem det. For øvrigt skulle de politifolk, der ikke havde været interneret eller deltaget i modstandsarbejdet efter besættelsen skriftligt redegøre for, hvorfor de ikke havde været med i modstandsbevægelsen.

Vagtværn. Den politiløse tid medførte en stærk forøgelse af kriminaliteten. Overfald, røverier og sortbørshandel. Tyskerne gav tilladelse til oprettelsen af kommunale vagtværn, da de gentagne forsøg på at omorganisere det danske politi slog fejl. Vagtværnet, der bestod af mænd, der ikke havde uddannelse som politibetjente. De måtte udelukkende tage sig af opretholdelsen af almindelig ro og orden på gaderne, og det gjorde de så godt, som det var muligt. Deres udrustning bestod af armbind, stav, livrem, kasket og en lommelygte. Nogle steder f.eks. i de større byer var vagtværnsfolkene fast ansatte med en timeløn på mellem 2,60 kr. og 3,13 kr. I de mindre byer og på landet var kun en mindre del af vagterne fastansatte, og de blev aflønnet med 15 kr. pr. udrykning i dagtimerne og 25 kr. om natten.

Den første tid efter befrielsen. Det danske politi trådte igen i fuld funktion den 13. maj 1945, og det gjaldt også for mange af de politifolk, der havde været i KZ-lejr.

Der var nok at tage fat på, foruden almindeligt politiarbejde og det retslige opgør med besættelsestidens forbrydere kom også bevogtning og registrering af de mange tyske flygtninge. Politiet havde ved befrielsen ca. 10.000 mand til rådighed, hvor der normalt ville være brug for ca. det halve. Reservepolitibetjentene, der efterhånden nåede op på 3.850 mand, var ikke blevet lovet en fastansættelse. Langt de fleste ønskede at blive i politiet, men kun ca. 2.000 fik lov til at fortsætte som fastansatte politibetjente. Mange blev afskediget i de første år efter befrielsen.

Et årti senere kunne man se både en meget skæv aldersfordeling, og at gennemsnitsalderen på politifolkene var ret høj. Fra 1. april 1959 begyndte man på en nedsænkning af pensionsalderen fra 69 år med et år ad gangen, til man nåede en pensionsalder på 63 år. Man ønskede at vende tilbage til en normal opbygning med nye/ynge politifolk, så man kunne få en jævn aldersfordeling.

POLITIET I VEJEN

1899 – 1966

Sognefoged og Politi.

Niels Jochum Termansen, kromand i Vejen, død i 1816, var sognets første sognefoged (efter forordning af 1791). Hans efterfølger var *Knud Nielsen*, og derefter, fra 1842, *Stephen Iversen*, Dortheasminde, som var sognefoged til sin død i 1882. Efter ham overtog *Ebbe Maden*, L. Dalgaard, bestillingen til 1915, da han fra 1. oktober afløstes af sønnen, *Niels Ebbesen Grue* indtil 1. december 1919. Derefter var glarmester *Jensen* konstitueret et års tid; men fra 1. januar 1921 blev sognet delt i to distrikter; *Evald Jensen* blev sognefoged for det nordlige og *N.M. Sørensen* for det sydlige.

I 1891 vedtog Sognerådet at andrage Stiftsamtet om en *politibetjent*, ”men ikke nogen Gendarm, da de efter Sognerådets mening vilde gøre mere Skade end Gavn i Vejen”. Andraget blev ikke imødekommet, hverken denne gang eller i 1894, da man på ny indsendte ansøgning. I 1898 indsendte Borgerforeningen, med anbefaling fra Sognerådet, igen ansøgning. Efter omtrent et års betænkningstid forespørger Amdsrådet, om sognerådet vil være villig til at deltage i bekostningen af et Detentionslokale, og da man dertil erklærer sig villig ”forsaa vidt det er en almindelig Bestemmelse”, så kan man gå ud fra, at posten er oprettet 1899.

Den blev besat med politibetjent *S. Sørensen*

Kilde: *Søren Alkær sig, VEJEN SOGN i MALT HERRED, side 415-416. Vejen MCMXXXVI.*

LANDBETJENTE

Landbetjent Søren Sørensen Vejens 1. landbetjent

Født 18. december 1868 i Halling Sogn, Galten Herred, Randers Amt, søn af indsidder Johan Sørensen af Halling Skov og hustru Ane Marie Nielsen. Viet i Vejen Kirke 18. september 1900 til Margrethe Eline Frederikke Hauschildt, født 3. marts 1880 i Vejen Sogn, datter af Pottemager Hans Christian Hauschildt og hustru Karen Marie Klausen Holm i Vejen. Død 23. juli 1937 i Glejbjerg, Aastrup Sogn, Gørding Herred, Ribe Amt og begravet på Vejen Kirkegaard den 27. juli 1937.

Landbetjent i Vejen fra 1899 til 30. juni 1930.

Sognerådet i Vejen ønskede ikke en gendarm; men det fik de. Søren Sørensen havde som gendarm været ansat ved grænsetoldpolitiet siden 1889. Først ved toldstationen i Klåby og senere kom han til Jelshøj, Vejstrupskov, Bastrup, Villebøl og Bastrupskov. Ved folketællingen 1890 havde Søren Sørensen bopæl på Sønderskov Mark i Folding, og da han i 1899 fik stillingen som landpolitibetjent i Vejen, kom han fra Bastrup.

Desværre har jeg ikke fundet et billede af Søren Sørensen, men jeg har i lægdsrullen fundet oplysning om, at han var 67 tommer høj (ca. 170 cm), slank, havde blå øjne og blondt hår, samt at han havde været landmand.

Søren Sørensen, der som alle andre ordensbetjente dengang var kommunalt ansat og lønnet, fik bolig i huset matr.nr. 19n Vejen by, Nørregade 64.

Der kom flere personer i den bolig, da Søren Sørensen giftede sig med pottemager Hauschildts datter, Margrethe Eline Frederikke Hauschildt. Ægteparret fik en datter, Anna Marie Hauschildt Sørensen den 24. april 1901, og det blev sandsynligvis deres eneste barn.

Landbetjent Sørensen fik rigeligt at lave i alle de år, han var byens politibetjent:

Allerede i februar 1900 blev Sørensen formand for Sundhedskommissionen i Vejen; men det hverv bad han sig fritaget for i 1903.

Tyverisager var der en del af, og til opklaring af en del af disse, fik han hjælp af statsbetjent Berg fra Brørup eller en anden statsbetjent fra Ribe. En statsbetjent, som en kriminalbetjent dengang blev benævnt, var som navnet antyder ansat og lønnet af staten.

Sørensen måtte af og til på farten for at aflevere forbrydere. De korte ture gik enten til Holsted eller Ribe; men undertiden blev det til ret lange ture bl.a. til Aalborg og Aarhus, og det foregik med tog. Nogle gange har Sørensen også skullet aflevere forbrydere i Vridsløselille på Sjælland. På den tid var det en togtur til Fredericia, færge til Strib, derfra tog til Nyborg, færge til Korsør og så tog m.m. til Vridsløselille.

Opgaver i forbindelse med mund- og klovtsyge samt udbrud af svinepest krævede også dengang en indsats fra politiet.

En politibetjent på Søren Sørensens tid måtte også gentagne gange udstede henstillinger og bøder, når folk kørte uden lys på cyklerne eller kørte for stærkt gennem viadukten, selvom der var blevet opsat et politiskilt om langsom kørsel. Begge dele er omtalt i Folkebladet i 1923.

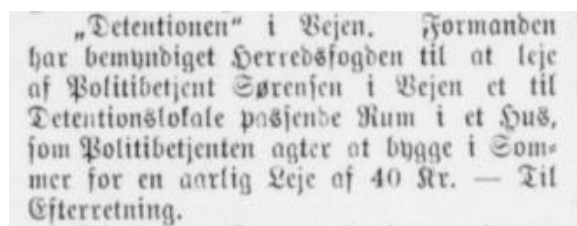

Kilde: Kolding Folkeblad 25.07.1918

Der var masser af tilfælde med smugleri over Kongeågrænsen, og som tidligere ansat som gendarm ved grænsepolitiet var Søren Sørensen ret bekendt med de metoder smuglerne anvendte, så mange blev taget, smuglervarerne blev beslaglagt, og der vankede bøder.

Man kunne også få en bøde på 15 kr. for fornærmelige udtalelser mod politibetjent Sørensen. Det fik en næringsdrivende i Vejen i september 1908.

Det i 1899 omtalte detentionslokale var der ofte brug for, og politibetjent Sørensen fik da også udbetalt husleje.

Fra Ribe Amtsråds møde 17.05.1900
Kilde: Kolding Folkeblad 18.05.1900

Detentionen i Vejen.
 Politibetjent Sørensen, Vejen, an-
 drog om, at Vejen af det i hans
 Hus indrettede Detentionslokale maa
 blive forhøjet fra 40 til 70 Kr.
 aarlig.
 Man vedtog at forhøje Beløbet
 til 50 Kr.

*Fra Møde i Ribe Amtsråd 10.09.1909
 Kilde: Kolding Folkeblad 11.09.1909*

Detentionen
 i Vejen har hidtil været hos fhv.
 Betjent S. Sørensen. Nu ønsker
 Hr. S. Fritagelse for at have
 dette „Værelse“ til Raadighed,
 og Politimesteren anmoder Sog-
 neraadet om at opbevare Inven-
 taret, der tilhører det offentlige.
 Formanden fandt det hel-
 digt at have et saadant Lokale
 til Raadighed.
 Andersen mente, at det
 vilde blive vanskeligt, da Deten-
 tionen helst bør være ved Be-
 tjentens Bopæl.

Kilde: Folkebladet 10.02.1931

Et af de hverv, som Søren Sørensen også udøver, var medlem af sognets skoleudvalg. I november 1922 ansøgte han om afsked fra dette hverv.

Som før nævnt var Søren Sørensen kommunalt ansat og lønnet; men Amtsrådet var inde over både ansættelse og uniformbeklædning. Både i 1912, 1914 og 1915 er det i Kolding Folkeblad nævnt, at der er bevilget landbetjentene i Ribe Amt nye uniformer/uniformsgenstande.

Søren Sørensen mistede pludseligt og tidligt sin hustru, Margrethe, der døde den 23. december 1922 og blev begravet på Vejen Kirkegård.

✠

Det bekendtgøres herved, at
 vor kære, gode Hustru og Moder,
Margrethe Sørensen,
 42 Aar gl., pludselig er afgaaet
 ved Døden Lørdag Aften den
 23. December.
 Vejen, d. 25. Decbr. 1922.
 Politibetjent **S. Sørensen**
og Anna.

Begravelsen er bestemt til
 Tosdag den 28. December Kl.
 12 ved Hjemmet, Kl. 12¹/₂ ved
 Kirken i Vejen.
 Efter Begravelsen bedes Føl-
 get drikke Kaffe paa H. C.
 Hansens Hotel.

Jordfærd.

Betjent Sørensens Hustru, Fru
 Margrethe Sørensen, begravedes
 Torsdag Middag fra Vejen Kirke
 under stor Deltagelse. I Følget
 bemærkedes Herredsdommer Frost,
 Holsted, Politimester Strøbæk,
 Ribe, samt forskellige af Amtets
 Politibetjente. Vejen Haandvær-
 kerforenings Fane paraderede ved
 Kisten.
 Pastor Richter fremdrog
 smukke Minder om den afdøde og
 henvendte sig i trøstende Ord til
 den efterladte Ægtefælle og
 Datter.
 Ved Graven takkede Betjent
 Sørensen for Deltagelsen og efter
 Begravelsen samledes en Del af
 Følget til en Mindefest paa Hotel-
 let, hvor Portør Sørensen, Skoma-
 ger Poulsen m. fl. talte.

Datteren Anna Marie blev boende hos sin far, og i folketællingen 1925 er hun benævnt som husbestyrerinde hos faderen; men ved folketællingen i 1930 er hendes stilling telefonistinde. Anna Marie blev viet i Vejen Kirke den 1. januar 1932 til landmand Nis Andersen Pedersen Højberg, der var søn af indsidder Peder Pedersen og hans hustru Cathrine Sørensen Damgaard, Vejen Knude.

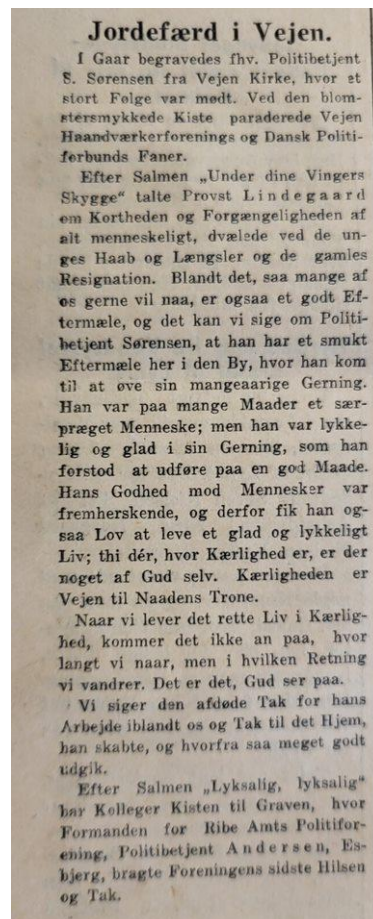

Søren Sørensen boede i Vejen, Nørregade 64 matr.nr. 19n Vejen By, og som det var normalt for landbetjente, havde han sit politikontor i sin bolig. Om politibetjent Sørensen havde tjenestetелефon ved jeg ikke; men hvis han havde det, var tlf. nr. sikkert Vejen 61.

De sidste år af sin levetid boede Søren Sørensen hos datteren og svigersønnen i Glejbjerg, hvor han også døde. Han blev begravet på Vejen Kirkegård.

Vejen fik en god og afholdt politibetjent i den tidligere gendarm ved Kongeågrænsen, og de fik også en politibetjent, der blev i mange år i sit embede.

Rasmus Peter Kristensen blev den næste landbetjent i Vejen.

	<p>Christensen, Rasmus Peter, Kriminalbetjent, f. 30. Juli 1902 i Aarhus, Søn af Snedkermester J. Christensen og Hustru Edle, f. Sørensen. Gift 20. Febr. 1927 med Edith C., f. Jensen.</p> <p>Indtraadt i Esbjerg Politi som Politibetjent 1.</p> <p>Jan. 1927, Landpolitibetjent i Vejen 1. Juli 1930, Assistent i Statspolitiets Centralbureau for Identificering, Politigaarden, 1. Maj 1932, Kriminalbetjent i Aalborg 1. Maj 1933. Realeksamen, Radiotelegrafist.</p> <p>Bopæl: Farverensvej 5, Kærby, Aalborg.</p>
--	--

Kilde: Dansk Politistat 1935

Rasmus Peter Kristensen blev født 30. juli 1902 i Helgolandsgade 19, der ligger i Aarhus Sankt Pauls Sogn, og han blev døbt i Skanderborg Slotskirke 8. marts 1903. Kristensen blev 20. februar 1927 viet i Vor Frelser Kirke i Esbjerg til ekspeditrice Edith Hansine Jensen, der var født i Esbjerg 10. april 1906 og var datter af på det tidspunkt afdøde gæstgiver Peder Christian Jensen og hustru Alvilda Jensine Kathrine f. Lorentzen på Centralhotellet i Esbjerg. Rasmus Peter Kristensen døde 1. juli 1996 i Vejle og blev begravet på Vejle Søndre Kirkegård.

Rasmus Peter Kristensen tiltrådte stillingen som landpolitibetjent i Vejen den 1. juli 1930 og havde nogle års erfaring med jobbet som politimand i Esbjerg, dog med den forskel, at han i Vejen var ene mand på posten. På tiltrædelsesdagen bød Folkebladet ham velkommen og udtrykte ønsket om, ”*at han i sin tjeneste vil komme til at stå i et godt Forhold til Befolkningen*”.

Det gjorde han da temmelig godt, da han søndag den 2. november 1930 ved ”Vejen Stadion Bil-Bortlodning” udtrak lod nr. 80, der tilhørte bagersvend Johs. Hansen, Vejen. Desværre melder Jyllands-Posten den 7. nov. intet om, hvilken slags bil Johs. Hansen havde vundet.

Derimod havde betjent Christensen (Folkebladet skriver næsten altid hans navn med Ch!) nok ikke været så populær den 29. august 1930, da han måtte udstede bøder til cyklister, der havde ”glemt” at tænde lygterne, en lastbilchauffør, der ikke fandt det nødvendigt at vige for personbiler og en anden chauffør, der kørte for stærkt gennem byen. Sidstnævnte var dog ikke fra Vejen; men det blev bøden sikkert ikke mindre af.

Allerede i februar 1931 måtte Vejen undvære deres nye politibetjent, da Kristensen rejste til København for at gennemgå et kriminalkursus, der ville strække sig over nogle måneder. Det blev betjent Bergenstoff, der vikarierede i disse måneder. Bergenstoff boede i de måneder på Missionshotellet. Altså i den bygning hvor der i 1950 blev politistation!

Ligesom i Søren Sørensens tid var der en del færdselssager og tyverier, som politibetjent Kristensen måtte tage sig af; men de mange smuglersager, der fyldte godt i de første godt 20 år i Sørensens tid, var der ikke mere. De sager var ret sikkert flyttet ned til den nuværende rigsgrænse!

Der er noget, der tyder på, at Rasmus Peter Kristensen har været en ret lun politimand:

”Sæt man glemte Katteøjet”

Politibetjent Christensen, Vejen, udtaler: Ja, siden den nye indstilling af Automobillygterne er indført, har det været galt med Fodgængerne, og det er klart, at der her bør foretages noget for at hindre påkørsler. Det ville selvfølgelig være rart, hvis alle Fodgængere var forsynet med Katteøje baade for og bag; men det tror jeg ikke på. Sæt man glemte Katteøjet! Nej, langt bedre ville det efter min Mening være, at det blev en Lovbestemmelse at alle Fodgængere holde sig på venstre Fortov. Derved undgår en Fodgænger, at han bliver påkørt bagfra, og når en Bil kører imod ham, vilde han kunde se den på lang Afstand.

Kilde: Jyllands-Posten 25. november 1930

Rasmus Peter Kristensen havde bolig først i Jernbanegade 1 og senere i Nørregade 3 i Vejen.

Det blev ikke længe, at Vejen fik lov til at beholde den dygtige politimand, som Kristensen var. Det omtalte kriminalkursus gjorde, at det blev kriminalpolitivejen Rasmus Kristensen gik fremover. 1. maj 1932 tiltrådte han en stilling ved Statspolitiet i København, og året efter fik han stilling ved statspolitiet i Aalborg.

Under besættelsen blev Kristensen tilknyttet modstandsbevægelsen vistnok i Esbjerg. Han blev fængslet og indsat i Frøslevlejren 30 marts 1945, herfra kom han til Sverige den 25. april 1945.

I perioden 1945-1946 ledede han den såkaldte politikommandos afdeling i Aabenraa, hvor man undersøgte mindretallets forhold under besættelsen. Han kom derefter til Odder i 1946, i 1951 til Holbæk og i 1956 blev han kriminalkommisær på Frederiksberg, hvor han bl.a. beskæftigede sig med et forsøg på opklaring af dobbeltmordet på Peter Bangs Vej. I 1962 blev han leder af kriminalpolitiet i Vejle, hvor han var, til han 1. august 1969 gik på pension.

Ægteparret fik 2 børn: En søn, der i 1969 boede i Californien og en datter, der i 1969 boede i Chicago.

Rasmus Peter Kristensen mistede sin hustru Edith den 1. april 1996. Selv døde han på Lindgården i Vejle den 1. juli 1997. Ægteparret ligger begravet på Vejle Søndre Kirkegård.

Aage Gandrup Bergenstoff nr. 3 i rækken af landpolitibetjente i Vejen

	<p>Aage G. Bergenstoff Konstitueret Landpolitibetjent. Født 26. dec. 1900 i Holsted. Søn af Landpolitibetjent Hans Fr. Bergenstoff og Hustru Poulina f. Gandrup. Gift 17. dec. 1927 med Petra B., f. Wittendorff Petersen. Indtrådt i Ribe Politi som konst. Politibetjent 12. okt. 1922. Politibetjent den 1. nov. 1923. konstitueret Landpolitibetjent i Vejen under 65. Politikreds 12. dec. 1931. Uddannet som Barber, gennemgået Politiskolens 2 Afdelinger. Bopæl: Vejen Kilde: Dansk Politistat bd. 1. 1933</p>
---	---

Aage Gandrup Bergenstoff blev født i Holsted, hvor hans Far, Hans Frederik Bergenstoff var landpolitibetjent. H. F. Bergenstoff var en meget respekteret politibetjent, der i 1911 blev tildelt Dannebrogsmændenes hæderstegn for veludført gerning og i 1923 ved sit 40 år jubilæum ved politiet var Danmarks ældste, fungerede politibetjent. H. F. Bergenstoff var på det tidspunkt 67 år gammel.

Ifl. ovennævnte oplysninger i bogen Dansk Politistat indtræder Aage Bergenstoff som konstitueret politibetjent i 1922; men han bliver ikke i politiet alle år frem til fastansættelsen i Vejen. I Ribe Stiftstidende den 11. nov. 1926 oplyses det, at han søger om alderstillæg, hvilket bevilges ham. I samme avis fra 25. august 1928 fremgår det, at han er bevilget afsked fra udgangen af august måned.

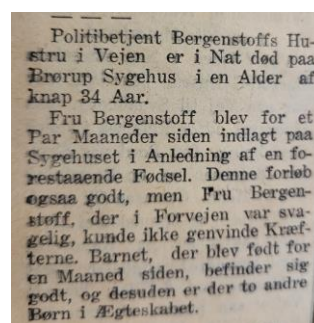
Bergenstoff var ansat som vikar for Rasmus Peter Kristensen, medens denne var på kriminalkursus i København i 1931. Ribe Stiftstidende kunne oplyse i august måned, at Bergenstoff pr. 1. september 1931 er bevilget afsked. Det skete et par gange, at han i de perioder, hvor han ikke var konstitueret politibetjent, søgte afsked, sandsynligvis for at påtage sig et andet arbejde. Senere oplyste Ribe Stiftstidende, at Bergenstoff havde andraget om, at de perioder som konstitueret betjent i Vejen fra 05.12.1931 til ukendt tidspunkt og igen fra 01.05.1932 til 01.04.1934, hvor han blev fast ansat, måtte blive medregnet i hans anciennitet. Det blev bevilget.

Som alle andre ordenspolitibetjente overgår Bergenstoff fra at være kommunalt ansat til at være statsansat i 1938, og bliver dermed tjenestemand.

Aage Bergenstoff giftede sig med Petra Wittendorf Petersen den 18. december 1927 (*der er fejl i oplysningen i Dansk Politistat*) i Holsted Kirke. Petra var født 23. maj 1902 i Ribe Domsogn og var datter af tømrer Peter Petersen og hustru Isabella Wittendorf. Parret fik 3 børn: Hans Frederik født i 1929, Edith født i 1931 og Aase, der blev født den 3. januar 1936. En måned efter datterens fødsel døde Petra Bergenstoff af tuberkulose, og Aage Bergenstoff stod derefter alene med de 3 børn.

Kilde: Folkebladet 04.02.1936

Kilde: Folkebladet 03.02.1936

Kilde: Folkebladet 07.02.1936

Da Bergenstoff mistede sin hustru, var hans bopæl Nørregade 48. Ved folketællingen den 5. november 1940 er hans bopæl Skovvej 6, hvor han bor sammen med sine 3 børn og en husassistent Agnes Christiane Larsen.

Ribe Stiftstidende har den 13. september 1939 en interessant notits under overskriften:

Politibetjent Bergenstoff, Vejen, demonstrerer Mørkelægning

Hvorledes man i private hjem skal foretage den mest praktiske mørkelægning under en mørkelægningsøvelse er for mange lidt af et problem. Egentlig kan man ikke sige, at man i Ribe Amt har fået synderlig megen oplysning om, hvorledes borgerne skal forholde sig, snarere er man fra myndighedernes side tilbøjelige til at føre en tys- og hvisketale om det prekære emne, hvilket efter normale menneskers opfattelse har den modsatte virkning. Hvorfor ikke kortene på borde og en ren besked, som der gives andre steder om de forholdsregler, der måtte være at foretage, dersom det bliver nødvendigt. I Vejen har politibetjent Bergenstoff truffet det fornuftige og prisværdige arrangement, at de borgere, der ønsker det, kan få demonstreret, hvorledes man mest praktisk gennemfører mørkelægning i et privat hjem.

2. Verdenskrig var startet, og kravet om mørklægning kom lige efter den 9. april 1940; men artiklen oplyser desværre ikke noget om, hvor mange af byens borgere, der valgte at få en demonstration.

Der kom mange problemer i forbindelse med besættelsen, hvor der skulle spares bl.a. på brug af benzin. Avisen Vestkysten, Esbjerg skriver i en notits fra 18. april 1941 flg.:

Et stadigt omkvæd hos Vejen-borgerne er de kostbare benzinudgifter, der forventes at kunne spares, og der er et argument, der i disse tider har fået en vis baggrund: I den forbindelse oplyser "Folkebladet" i går sine læsere medfølgende episode, der naturligvis må stå for bladets egen regning: Forleden eftermiddag gjorde to berusere gaderne usikre i Vejen, hvorfor der blev foretaget en henvendelse til politiet - Politibetjent Bergenstoff tog ud for at anholde dem; men imidlertid var den ene forsvundet, så betjenten måtte tage af sted med den anden. Lidt senere blev den forsvundne fundet af politibetjent Hansen, Brørup, der var tilkaldt, og der blev således to bilture ud af det på i alt 144 km til arresten i Ribe. Derefter skal de anholdte transporteres fra Ribe (arrest) til Holsted (ret) og retur, og politimesteren skal også have en bil. Det bliver to gange 54 km eller i alt 252 km. Sætter man taksten til 80 øre, vil det sige godt 200 kr., som samfundet skal betale, for at to omstrejferne kan have den fornøjelse at drikke sig fulde.

Politibetjent Aage Gandrup Bergenstoff blev afskediget

Der havde åbenbart i nogen tid været problemer med Bergenstoff. Han blev suspenderet fra sin stilling i begyndelsen af 1943 og ca. 3 måneder efter blev han afskediget:

Politibetjent Bergenstoff, Vejen, afskediget

For ca. 3 Maaneder siden blev Politibetjent Bergenstoff, Vejen, suspenderet for forskellige tjenstlige Forseelser, og efter at der var optaget Forhør, og hans Forhold nærmere var undersøgt af Kriminalpolitiet, har Rigspolitichefen nu besluttet at afskedige ham uden Pension, dog med en mindre Understøttelse de første to Aar.

Efter Suspensionen blev Politibetjent Harald Poulsen, Odense, midlertidigt forflyttet til Vejen og har her gjort Tjeneste i den forløbne Tid, men da han ikke har kunnet skaffet sig Lejlighed i Byen og heller ikke har haft Telefon, har Forholdene ikke været tilfredsstillende for Befolkningen. Man maa nu haabe, at de paagældende Autoriteter vil bringe Forholdene i Orden inden, for længe, og da Poulsen nu er blevet ret godt kendt paa Egnen og er vellidt af Byens Befolkning, vilde det være det naturligste at give ham fast Ansættelse hurtigst muligt.

Kilde: Folkebladet 07.06.1943

Han er lige tørstig!

Lørdag Aften maatte Politiet i Vejen igen rykke ud for at tage sig af den forhenværende Betjent, der først havde huseret voldsomt i sin egen Lejlighed og derefter paa Hotellet. Han blev ført til Spiritusprøve hos Læge Zinn og blev betegnet som lettere paavirket. Da Lægen vilde tage en Blodprøve, satte den anholdte sig imod det, saa Prøven maatte tages med Magt. Han blev derefter indsat i Detentionen i Ribe og blev løsladt i Aftes uden at faa forelagt en Bøde. Hans Sager fylder efterhaanden en Del, og Regningen, han til sin Tid faar, bliver næppe billig.

Kilde: 05.09.1944

Det blev politibetjent Harald Poulsen, der overtog stillingen som landbetjent i Vejen; men både ham og byens borgere fik i de følgende år mange problemer med Bergenstoff.

Tidligere Politibetjent gør Byen usikker

En tidligere Politibetjent i Vejen har gennem nogen Tid terroriseret Byen, naar han fik for meget at drikke. Fredag Aften blev han af Politiet i Ribe afhentet og indsat i Detentionen. I Aftes var det galt igen. Han havde optraadt voldsomt over for andre Gæster paa Hansens Hotel og flere andre Steder i Byen, da Politiet atter blev tilkaldt. Den stærke Mand gjorde sig imidlertid usynlig, men kom senere i Tanker om, at han vilde hilse paa en Politibetjent, der havde fri og Gæster. Her løb Kræfterne igen af med ham, saa han maatte smage Politikniplen og paa ny til Spiritusprøve. Han fik Betegnelsen „Lettere paavirket“ og maa nu afvente Følgerne.

Kilde: Folkebladet 16.08.1943

Det blev således en særdeles trist tid både for Vejen, men også for Bergenstoff, der som nævnt i 1936 blev enkemand og havde 3 børn. Først i 1948 blev hans sager behandlet i Retten i Holsted og da, der var gået så lang tid, blev han frikendt.

Bergenstoff blev frikendt.

En Domsmandsret har behandlet Sagen mod thv. Politibetjent Bergenstoff, Vejen, der var tiltalt for forskellige Forhold. Under Hensyn til at Sagen var fire Aar gammel, var Vidneudsagnene stærkt svækket, og Domsmandene afsagde Frifindelsesdom.

Kilde: Ribe Stiftstidende 03.05.1948

Aage Bergenstoff blev boende i Vejen nogle år efter sin afsked. I 1945/1946 boede han ifl. Vejen skatteliste 1946 i Skolegade 10 "Gården". Hansen-Jacobsens fødehjem, der blev nedrevet, da det nye alderdomshjem "Rosengården" skulle bygges.

Aage Bergenstoff flyttede senere til København, hvor hans stilling var varmemester og hans bopæl var Århusgade 88, 1. Han døde den 31. december 1967 i København og blev begravet i gravstedet på Vejen Kirkegård, hvor hans hustru Petra blev begravet i 1936. Gravstedet eksisterer stadig.

Dødsfald
Tidligere politibetjent Aage Gandrup Bergenstoff, der i en årrække var politibetjent i Vejen, er død i København. Afdøde begravnes på Vejen Kirkegård, hvor også hans hustru ligger begravet.

Kilde: Folkebladet 03.01.1968

Foto: Povl Erik Nielsen 2023

*
Fhv. politibetjent Aage Bergenstoff begravedes i går fra Vejen Kirke, hvor sognepræst G. Monrad talte. Præsten fortalte om dengang, han havde været i den smukke Fruekirke i Lybæk og set det berømte maleri „Døden fra Lybæk“.
— Maleren har givet alle figurer på billedet en fælles bleg farve, deraf udtrykket „bleg som Døden fra Lybæk“, sagde præsten. Som disse er fælles i et træk, der markeres ved farven, er vi alle bundet til den kendsgerning, at vi skal dø. Døden ængster os, men som Jesu disciple sagde: „Du har det evige livs ord, Han vil ikke slippe os og ikke glemme os“.
Om afdøde sagde G. Monrad, at han havde erfaret, at Bergenstoff som politimand havde haft den gode egenskab, at han kunne skønne i en sag. Han havde nemlig også sit hjerte med i en sag. Han stødtes nu til hvile i denne by, hvor han i mange år havde haft sin gerning.

Kilde: Folkebladet 06.01.1968

Harald Poulsen - Nr. 4 i rækken af landpolitibetjente:

Harald Poulsen født 7. juli 1905 i Kauslunde Sogn, søn af gårdejer Niels Christian Poulsen og Hustru Anna Marie Rasmussen, Kauslunde. Viet 3. oktober 1930 i Balslev Kirke til Mary Esther Hansen født 15. oktober 1906 Nr. Sandager Sogn, datter af møllejer Jens Peder Hansen og hustru Johanne Kirsten Knudsen, Hougaard Mølle. I 1935 var Harald Poulsen politibetjent i Odense, fra marts 1943 konst. politibetjent i Vejen, og pr. 1. august 1943 udnævnt til landpolitibetjent i Vejen. 1. juli 1950 landpolitioverbetjent i Bredsten. Død 24. august 1956 i Bredsten, begravet 28. august 1956 på Kauslunde Kirkegård.

Harald Poulsen var fynbo og uddannet landmand, og da han i 1930 blev gift med Esther Hansen, havde han en gård i Hindstrup, Stenstrup sogn ved Svendborg. Jeg er ikke klar over, hvornår Harald Poulsen blev ansat ved politiet i Odense; men da datteren Hanne i foråret 1935 blev født, var Poulsen politibetjent i Odense, og i januar 1942 vikarierede han ved politiet i Tarup ved Odense.

Folkebladet kunne den 8. marts 1943 meddele, at "politibetjent Poulsen, der er fra Odense, fra og med i dag er beordret til tjeneste i Vejen indtil videre"

Stillingen som landbetjent i Vejen skulle opslås, og i juli kunne politimester Andresen oplyse, at der var afgivet indstilling, hvor konstitueret politibetjent Harald Poulsen var indstillet som nr. 1. Den officielle udnævnelse forelå den 7. juli 1943. Befolkningen i Vejen havde da også håbet på, at man ville vælge Harald Poulsen, da han under sin konstituering både havde lært befolkningen at kende og var vellidt.

Men Poulsens tid som landbetjent blev ikke uden problemer. Én af hans første problemer var, at det tog godt en måneds tid for Jysk Telefon at få flyttet politiets telefon og indstalleret den hos Poulsen. Foruden problemerne med den tidligere politibetjent Bergenstoff, var der også andre problemer, der under besættelsen blev større og større.

Byens borgere udtrykte ønsket, om at få en politibetjent mere til byen, og det kom der også:

Kilde: Folkebladet 24.08.1944

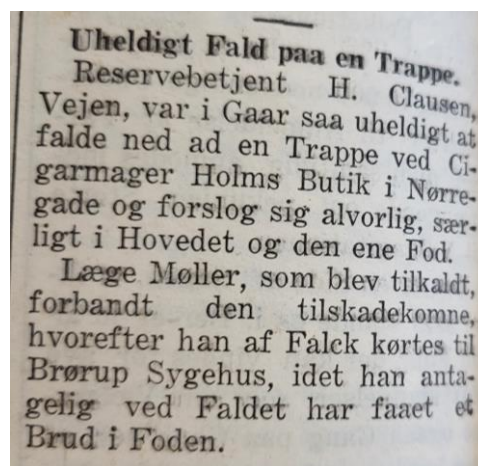

Kilde: Folkebladet 26.08.1944

Men der var kommet andre politibetjente til Vejen, og det var nogle fra den gruppe af politibetjente, der blev betegnet som reservepolitibetjente.

Kilde: 27.03.1943

Kilde: Folkebladet 30.03.1943

Jeg har ikke flere oplysninger om H. Clausen, heller ikke oplysning om hans adresse.

I Vejens skatteliste 1944 er omtalt flg. reservepolitibetjente: Erik O. Nielsen, Jens Tage Schultz og Knud Erhardt Jensen. Erik O. Nielsen ved jeg ikke noget om; men **Jens Tage Schultz** fortsatte ikke ved politiet, han blev derimod pedel på Vejen Realskole. Jens Tage Schultz var født den 8. juni 1915 og døde den 1. januar 2006. Han er begravet på Vejen Kirkegård.

Knud Erhardt Jensen fortsatte i politiet. Han var født 17. juli 1920 i Hillerslev, Janderup Sogn, Ribe. Søn af landpost Knud Peter Jensen og hustru Ane Marie Jensen, Janderup. Den 2. september 1946 blev Knud Erhardt Jensen viet i Vejen Kirke til husassistent Eva Timmermann, der var født i Grædsted Sogn, Frederiksborg Amt den 2. september 1926 og var datter af postbud Kristen Timmermann og hustru Sofie Lynggaard, Vejen.

Knud Erhardt Jensen blev pr. 25. marts 1943 tilknyttet politikreds 70 Sønderborg ved jernbanebevogtningen, men ses i Vejen Skatteliste at have været bosiddende i Vejen i både 1944 og 1946, i 1946 boede han i Søndergade 28. Knud E. Jensen blev fast ansat ved politiet pr. 1. april 1946 i Padborg og med anciennitet fra 25. marts 1943. Jensen blev udnævnt til politiassistent i Padborg den 1. april 1966. Jensen arbejdede hovedsageligt ved grænsen, hvor han var holdleder ved paskontrollen, dog afbrudt af et 3 måneders ophold på Cypern som udsendt som medlem af den første danske politistyrke dernede.

Knud Erhardt Jensen blev modstandsmand og var tilknyttet militærgruppe Region III (Syddjylland) Vejen Distrikt. I modstandsdatabase, hvor der også er et billede af ham, er hans adresse dengang anført til at være Bryggergade.

Knud Erhardt Jensen blev i sin tid i Padborg kendt som folkemindesamler og -formidler. Han døde i Padborg den 29. april 1986.

Harald Poulsen – fortsat:

Om der nogensinde kom CBere til hjælp til landpolitibetjent Harald Poulsen har jeg ikke kunnet finde oplysninger om.

19. september 1944. Det blev en meget trist dag for det danske politi. Ca. 2.000 politifolk blev sendt i koncentrationslejre, de fleste var fra København, Aarhus, Odense og Aalborg, men også nogle fra andre byer. Hovedparten af de resterende politifolk ”gik under jorden” og blev tilknyttet modstandsbevægelsen

I København lod tyskerne luftsirenerne lyde. Folk gik i kældrene, men det gjorde politibetjentene naturligvis ikke. De tyske soldater angreb de forskellige politistationer. Rundt om i landet blev der også brugt mere eller mindre lumske kneb mod politiet, men mange betjente blev advaret i tide og gik ”under jorden”. Landbetjenten i Johans by nåede væk, inden han skulle anholdes. Siden hen gik han som møllersvend i foderstofforeningens mølle, der lå midt i byen. Johan så ham tilfældigt en dag. Han var hvid af mel fra top til tå.

Fra Ole E. Christiansens bog ”Nattens tusind lys – Krigen der aldrig kom” s. 11

Det er sandsynligvis landbetjent Harald Poulsen, Ole E. Christiansen skriver om, og Harald Poulsen var ikke helt ukendt med et arbejde som møllersvend, da hans svigerfar var mølleeejer.

Harald Poulsen blev modstandsmand. Han blev tilknyttet Militærgruppe Region III (Syddjylland) Vejen Distrikt.

Den politiløse tid

Vagtkorpset i Vejen bevæbnes
Efter Henstilling har Vejen Sogneraad nu besluttet at indkøbe Gummiknipler til Bevæbning af Vagtkorpsets Medlemmer, der patruljerer i Byen efter Mærkets Frembrud. Endvidere er der truffet den frivillige Ordning, at Hotellet og Bykroen lukker hver Aften Kl. 21, ligesom saavel disse to Udskaenkingssteder som de Handlende, der sælger spirituøse Drikke, er gaaet ind paa ikke at sælge Spiritus til nærmere betegnede Personer

Kilde: Folkebladet 13.10.1944

Der blev oprettet vagtkorps i de fleste byer og også i Vejen.

Det var sognerådsformand og realskolebestyrer P. Hauge, der i den politiløse tid måtte holde justits og undertiden afsige nogle ret specielle domme.

Historien om tyven, der blev kaldt "Spegesild", og som straf blev dypet offenligt i springvandet er både morsom, men også ret tankevækkende.

Ole E. Christiansens skriver i sin bog "Nattens tusind lys" flg.:

Så begyndte Christensen at gå nattevagt sammen med 2 andre vagtværnsmand. Hver mand var udstyret med en knippel og en speciel lygte, som var opbygget som en kasse med et håndtag foroven. Kassen målte omkring 18 centimeter i højden og 12 i dybden og var af lyst bøgetræ. Der var plads til et af de helt store batterier, der havde lang levetid. Mændene bar desuden et armbind.

Og hvordan fik man så f.eks. tyve straffet? Ole E. Christiansen skriver:

Vi spurgte, om han ville have nogle bank, eller han ville en tur i springvandet. Han valgte det sidste, så vi tog ham med op på pladsen og satte ham på kanten. Så fik han er skub. Han forsvandt helt og kom op igen fuldstændig gennemblødt.

Og lidt senere:

"Det skal såmænd nok vise sig, at de får mere respekt for vagtværnene, end de havde for politiet"

"Åh, vel ikke her i byen. Da vi havde den gamle betjent (det må være Bergenstoff), var de i hvert fald ret panikslagne, når de blev fanget – men han gennembankede dem jo også ude i Estrup og lod dem gå hjem", lo Christensen.

Befrielsen kom, vagtværnet kunne opløses, modstandsfolkene behøvede ikke mere at være "under jorden".

Igen fra Ole E. Christiansens bog "Nattens tusind lys – Krigen der aldrig kom" står flg. fra 5. maj 1945: *Pludselig tog Johan Per i armen: "Se, hvem der kommer der" han pegede på en patrulje, der netop var blevet sendt af sted. Ned gennem gaden – patruljerne gik ude midt på kørebanen – kom Jensen i politiuniform med sine 2 frihedskæmpere. "Så kan jeg bedre forstå, at Jensen ikke var oppe på værelset i aftes eller her til morgen. Han er i virkeligheden politibetjent"*.

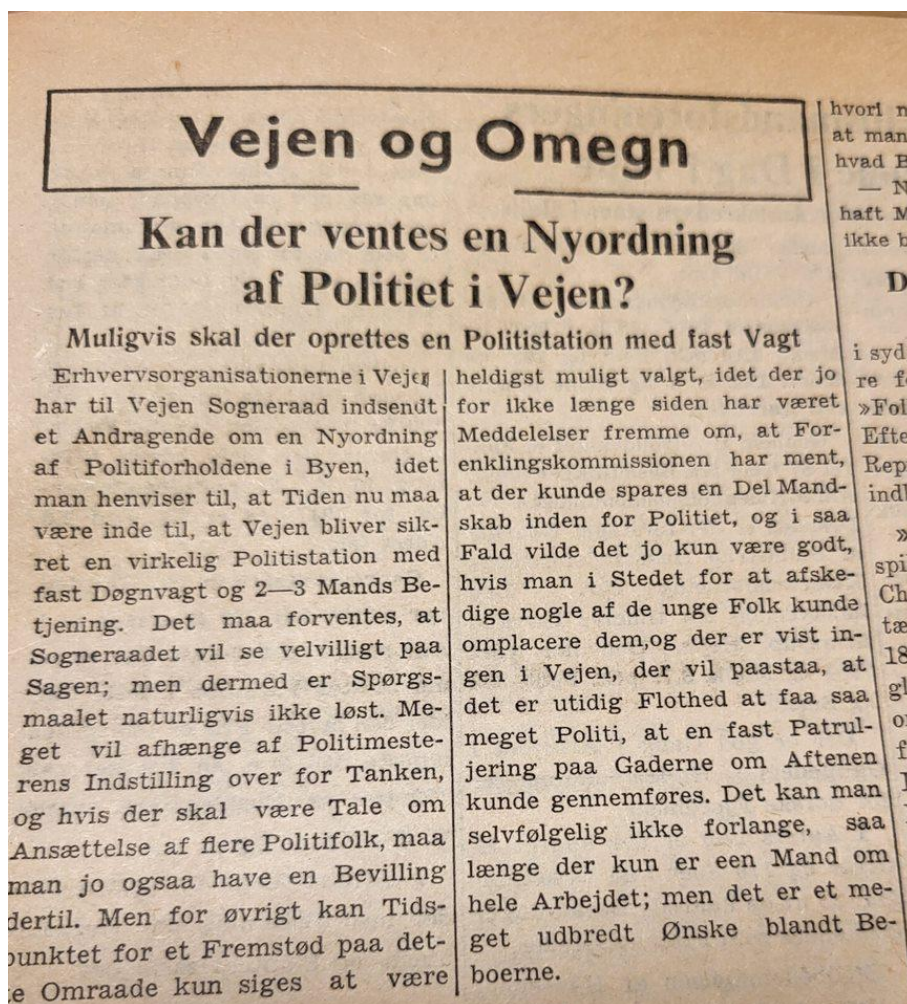
Det blev hverdag, og Harald Poulsen blev igen alene på posten ved ordenspolitiet i Vejen. Der var dog i 1943 blevet ansat en kriminalbetjent, Frode Nikolaj Bojsen, der vil blive omtalt senere.

I tiden frem til 1950 var der mange planer og ønsker om at få en politistation til Vejen. Altså i stedet for en landpolitibetjent, der havde politikontor i sit eget hjem, ville man gerne have en politistation med flere politibetjente ansat. Det fik man i august 1950, og Harald Poulsen, der ikke ønskede at fortsætte i Vejen under den nye ordning, blev pr. 1. juli 1950 forflyttet til en stilling som landbetjent i Bredsten.

Harald Poulsen, der senere blev udnævnt til overbetjent, blev i sin stilling i Bredsten, indtil han pludseligt døde den 24. august 1956. Harald Poulsen efterlod sig foruden hustruen Mary Esther Poulsen tre børn. Datteren Hanne Poulsen blev i 1949 konfirmeret i Vejen Kirke.

NYORDNING AF VEJEN POLITI og ETABLERING AF EN POLITISTATION

Der var god vækst i Vejen, og nogle har også næret ønske om, at Vejen skulle være en købstad; men ikke alle. "Det har vi ikke råd til, og det vil også kun være en fjer i hatten", sagde byens afholdte og kloge sognerådsformand P. Hauge i et interview i Folkebladet den 14. maj 1945 i anledning af, at Hauge fyldte 70 år. Det er en ganske interessant og oplysende artikel om Vejen, Folkebladet har skrevet den dag. Hauge havde dengang været knyttet til Vejen i over 40 år, og havde været i sognerådet siden 1921. Hauge glædede sig over mange af de ting, der var sket i hans tid; men det ærgrede ham, at det mislykkedes at få et sygehus i 1937, da man havde fat i spørgsmålet.

Kilde:Folkebladet 07.03.1949

Der blev arbejdet meget på sagen, bl.a. blev det overvejet, at de ønskede stillinger i Vejen kunne blive besat med mandskab fra Ribe Politistation, der stod for en reducereing. Sidst i april måned skriver Folkebladet under overskriften, "Det pusler om den ny Politistation". Man overvejer muligheden for at skaffe plads til en eventuel politistation med 3 mands betjening og lejlighed til et par gifte politifolk. Endelig i november 1949 sker der noget:

Nu faar Vejen Politistation

Stationen skel ledes af en Overbetjent af 1. Grad

Rigspolitiet har i Dag efterkommet Ønskerne om en Politistation i Vejen og Oprettelse af en Landpolitistation i Gørding. Politistationen i Vejen faar en Overbetjent af 1. Grad og een Politibetjent. Landpolitistationen i Gørding faar een Mand. Stillingen i Gørding er opslaaet ledig, og Ansøgninger skal indsendes inden 9. December. Stillingerne i Vejen er ikke opslaaet ledige endnu.

Betingelserne for Oprettelse af de to Stationer er, at Kommunerne stiller Lokaler til Raadighed. Dette er i Orden for Vejens Vedkommende, men endnu ikke i Gørding. Lokalespørgsmaalet her forventes dog snart løst.

Politimester Flagstad, Ribe, indstillede den 11. Maj til Rigspolitichefen, at der oprettedes Politistation i Vejen og Landpolitistation i Gørding.

Kilde: Folkebladet 28.11.1949

Fem Mand leder efter en Politistation

Skønt man fra Vejen Sogneraads Side havde holdt Interessen vedlige for Oprettelse af en Politistation, kom Afgørelsen alligevel som lidt af en Overraskelse, saa de Muligheder, man for et halvt Aars Tid siden havde for en lokalmæssig set god Løsning nu er i nogen Maade forpasset. Man maa imidlertid se at finde en Løsning hurtigt, og Sogneraadet, der behandlede Sagen paa det lukkede Møde i Aftes, besluttede at nedsætte et Udvalg, hvis Opgave skal være i Løbet af de kommende otte Dage indtil det ordinære Møde næste Mandag at finde en Ejendom, der kan købes eller lejes til, Formaalet. Man ønsker helst Beliggenheden i eller i Nærheden af Hovedgaden. Ejendommen skal rumme to a tre Lokaler, der er egnede som Kontorer og det ses gerne, at disse kan blive i Forbindelse med en Lejlighed for Stationslederen. Til dette Udvalg er valgt Murermester Flintholm, Tømrermester H. P. Hansen, Vognmand K. Hansen og Overportør O. T. Nielsen. Udvalget supplerer sig med Kommuneingeniør Arnum Petersen og tilkalder iøvrigt Politimester Flagstad, naar man mener at have fundet et passende Emne.

Kilde: Folkebladet december 1949

Politistation i Østergade

Lokalerne ledige fra 15. Januar.

Udvalget, der nu har haft en Uge til at finde egnede Lokaler for den ny Politistation i Vejen, har arbejdet hurtigt, og i Sogneraadets Møde i Aftes aflagde K. Hansen paa Udvalgets Vegne Beretning.

Han oplyste, at Udvalget er mest stemt for at søge Politistationen placeret i en Lejlighed paa 1. Sal over Varehuset paa Hjørnet af Østergade, tilhørende Fru Valborg Grunnet Lauridsen. Der er en god 3 Værelses Lejlighed til Raadighed for Stationslederen og desuden tre enkelte Værelser, der kan indrettes til Kontorer. Udvalget er enigt med saavel Husejeren som den iboende Lejer om Betingelser for Leje og Fraflytning, idet man er saa heldig at have en ledig Lejlighed i en af Kommunens Ejendomme paa Rolighedsvej, hvortil vedkommende Lejer kan flytte.

Da Politimester Flagstad var forhindret paa Grund af Sygdom, har Politifuldmægtig Thim deltaget i Besigtelsen af Lokalerne og anbefaler dem paa det bedste. Lokalerne kan være ledige til Indretning den 15. Januar, og Ordningen vil derefter ret hurtigt kunne træde i Kraft. Man mener det ikke uoverkommeligt at skaffe en Lejlighed til den anden Betjent, der skal ansættes ved Stationen.

Fornøden Garageplads kan lejes lige overfor; det eneste, man ikke er helt paa det rene med, er hvor der kan indrettes et passende Lokale som Overnatningssted for spirituspaavirkede Personer, men den Vanskelighed finder man nok ogsaa en Løsning paa.

Indstillingen, der blev enst. godkendt af Sogneraadet, gaar nu via Politimesteren til Rigspolitichefen, der har den afgørende Myndighed, men sikkert vil følge Politimesterens Repræsentant. — Justitsministeriet betaler Udgifterne ved Lokalernes Indretning samt Huslejen, saa der bliver ingen ekstra Udgift for Kommunen ved denne Lejlighed.

Sogneraadetsformanden sluttede Forhandlingen om dette Punkt med at rette en Tak til Udvalget for hurtigt og godt Arbejde.

Kilde: Folkebladet 13.12.1949

Afskrifter fra Folkebladet:

Politistation til foråret

I dag har politimeser Flagstad, Ribe, ledsaget af justitsministeriets tilsynsførende arkitekt været i Vejen for at tage de lokaler i øjesyn, der er tænkt indrettet som ny politistation. Ledsaget af sognerådsformand Hauge, murermester Flintholm og kommuneingeniør Arnum Petersen, besøgte d'Herrer lokaliteterne, der som bekendt er beliggende på 1. sal over Varehuset i Østergade. Vi vekslede her et par ord med politimesteren, der udtalte, at man fandt såvel lokaler som beliggenhed særdeles velegnede til formålet, og der vil nu afgå en indstilling til justitsministeren, og så kan der antagelig ventes en hurtig afgørelse i sagen. En del vil dog betyde, hvornår man kan finde en ny ansættelse for landbetjent Poulsen, Vejen, der ikke ønsker at fortsætte under den ny ordning.

Folkebladet 24.02.1950

Politistationen i Vejen

Der ventes stadig på en afgørelse m.h.t. politistationen i Vejen. Nu har som bekendt både lejligheden til overbetjenten og lokalerne til stationen stået tomme siden nytår, og for tre uger siden har politimesteren og justitsministeriets tilsynsførende arkitekt været i Vejen og godkendt lokalerne, som man bebudede en snarlig indretning af, men farten er altså ikke videre fremherskende hos ordenshåndhævernes øverste myndighed.

Folkebladet 17.03.1950

Bliver der nu skred i sagen?

Vejen Sogneråd har for et par dage siden fået en forespørgsel fra Rigspolitichefens kontor angående et 5 til 10 årigt lejemål til lejlighed og lokaler for politistationen. Efter hvad sognerådsformand K. Hansen oplyser på forespørgsel i dag, er der dog ikke givet noget endeligt tilsagn herom; men der synes altså at være bevægelse i sagen, og så må afgørelsen jo komme engang

Folkebladet 27.04.1950

Endelig den 17. maj afgik sagen fra politimesteren til justitsministeriet oplyser Folkebladet den 25. maj.

Folkebladet kunne den 14. juni 1950 oplyse, at politimester Flagstad, Ribe, i går var i Vejen og underskrev kontrakt med fru Grunnet Lauridsen, Varehuset, om leje af en lejlighed til overbetjenten og lokaler til politistationen, der som bekendt indrettes på 1. sal over Varehuset i Østergade. Lejemålet gælder foreløbigt for 5 år. Garage til politiets bil har man samtidigt lejet hos købmand Wagner. Ansøgningsfristen for de ledige stillinger som overbetjent og politibetjent ved den nyoprettede station udløber den 22. juni.

Beliggenheden og lokalerne til politistationen viste sig ikke at være særlig hensigtsmæssige, og den ønskede detention fik man ikke.

Garagen ved købmand Wagner til politiets bil var ganske udmærket. Men der var det problem, at politiet ikke havde en bil; men både overbetjenten og politibetjenten havde da tjenestecykler. Overbetjent Osvald Christian Sørensen, blev bedt om selv at købe en bil, hvilket han gjorde.

Den bil, en Opel Olympia, blev leveret i januar 1951, og den skulle foruden at være Sørensens privatbil også stå til rådighed for politibetjent Egon Hartvig Petersen.

En del år efter fik Vejen Politi en rigtig politibil.

(Den 2 dørs Opel Olympia var i familiens eje indtil juli 1970)

Billedet er fra 1951 og er i privateje.

ANSÆTTELSER AF NYE POLTIMÆND

Det tog altså ca. 1 ½ år at få den sag om en politistation og nyordning af politiet klaret.

Som før nævnt flyttede landpolitibetjent Harald Poulsen til en ny stilling i Bredsten den 1. juli 1950, og stillinger kunne opslås.

Polititjenesten i Vejen
Fra i Morgen har Politibetjent Gunnar Nielsen, Ribe, overtaget Vikariatet for Polititjenesten i Vejen, indtil Nyordningen vedrørende Politistationen kan træde i Kraft. Politibetjent Nielsen træffes bedst om Formiddagen i de ny Lokaler med Indgang Østergade 1 A, og Telefonen er uforandret 61.

Kilde: Folkebladet 29.06.1950

Politistationen i Vejen
Politimester Flagstad, Ribe, oplyser paa Forespørgsel, at der er 10 Overbetjente og 40 Politibetjente, der søger de ny Stillinger ved Politistationen i Vejen. Politimesterens Indstilling er i Dag afgaaet til Rigspolitichefen, og antagelig kan Stillingerne besættes fra 1. August.

Kilde: Folkebladet 07.07.1950

Politistationen i Vejen
 Besættelsen af Stillingerne ved den ny Politistation i Vejen foreligger nu officielt. Som Stationsleder er udnævnt Overbetjent Arnold Sørensen, der er tjenestgørende ved Statens Politiskole i København, og som Politibetjent Egon Petersen, der hidtil har været tjenestgørende i Ribe. Udnævnelserne gælder fra 15. Aug., men Politibetjent Petersen er allerede tiltraadt. Lokalerne er endnu knap færdige.

Kilde: Kolding Folkeblad 17.07.1950

Politistationen i Vejen klar til Drift
 Overbetjent Oswald Sørensen, der har faaet Stillingen som Stationsleder paa den nye Politistation i Vejen, meldte sig i Dag til Tjeneste hos Politimester E. E. Flagstad. Overbetjent Sørensen har i de sidste seks Aar været Lærer paa Politiskolen i København. Han er Jyde af Fødsel og har tidligere været Politimand i Løgstør.

Kilde: Ribe Stiftstidende 15.08.1950

Overbetjent Oswald Christian Sørensen (der altså ikke hed Arnold!) blev stationsleder ved den nyoprettede politistation, og Oswald Christian Sørensen var min Far.

Oswald Christian Sørensen

Foto 1951

Fotoet er privat ejendom, der ikke må kopieres!

Oswald Christian Sørensen blev født den 1. august 1906 i Aalborg, søn af togfører Laurits Christian Sørensen og hustru Almine Marie Cathrine Hansen. Han fik både mellemskole-, realskole- og handelsskole eksamen, og han blev uddannet indenfor handel og bogholderi. I 1928 aftjente han sin værnepligt ved livgarden. Oswald Christian Sørensen blev den 2. november 1933 viet i Vor Frelser Kirke, Aalborg, til Elisa Clemensen, født i Nibe den 19. september 1907, datter af landpostbud Johan Clemensen.

Oswald Christian Sørensen døde den 14. marts 1978

O. C. Sørensen blev den 1. januar 1933 ansat som politibetjent ved Københavns Politistation 2, og blev som alle andre ordenspolitifolk overført til Rigspolitiet pr. 1. april 1938.

Fra 1. august 1939 til 1. maj 1944 var O.C. Sørensen ansat ved politiet i Løgstør. Derefter blev han forfremmet til overbetjent og lærer ved Statens Politiskole, hvor han var til 15. august 1950, da han tiltrådte stillingen som stationsleder i Vejen. O.C. Sørensen blev pr. 1. september 1959 forfremmet til politiassistent. Han fratrådte stillingen som stationsleder i Vejen pr. 1. oktober 1966, hvor han fik en skånestilling ved politiet i Kolding p.g.a. hans dårlige helbred, der skyldtes det, der senere blev betegnet som KZ-syndrom.

O. C. Sørensen var medlem af danske politifolk, der blev interneret den 19. september 1944 i KZ-lejre i Tyskland. Han kom hjem med "De hvide Busser" den 4. maj 1945.

Mine forældre, min storesøster og jeg selv ankom til Vejen fra vores dejlige hus og have på Amager. Det var en forandring at skulle bo i en lejlighed ovenpå Varehuset. Både lejligheden og lokalerne var blevet betegnet som velegnede; men det var de faktisk ikke. Huset Østergade 1a havde engang været missionshotel, hvilket det stadig bar præg af. I lejligheden var der 2 stuer, et soveværelse med håndvask og et køkken. Det lille toilet, der både skulle benyttes af familien Sørensen, politibetjent Petersen og evt. andre politifolk, lå for enden ad gangen i politistationen, altså der hvor folk ventede, når de skulle ind på politikontoret. Der var intet toilet i lejligheden.

Min Far, der altid havde været en meget engageret og dygtig havemand, købte ret hurtigt efter tilflytningen til Vejen en næsten ubebygget grund oppe på Højvang nr. 13. Næsten ubebygget? Ja, for der var et dejligt lysthus, og der var masser af frugttræer. Vi flyttede derop, da mine forældre fik bygget et hus i løbet af året 1952.

Foruden de to ordenspolitifolk, der var kommet til byen, var der også kriminaloverbetjent Bojsen, og de tre havde et godt samarbejde. Der var rigeligt at lave for de politifolk, og i 1951 blev der også en del ekstra arbejde i forbindelse med Sydjysk Udstilling, hvor man fik hjælp fra en del andre politibetjente, bl.a. da kongeparret kom på besøg. I alle de år, min Far var stationsleder i Vejen, var der også et tæt samarbejde med landbetjentene, specielt de to i Brørup og Holsted. Dengang hed de begge to Hansen til efternavn, så det var Hansen-Brørup og Hansen-Holsted i daglig tale.

Politiarbejde bestod også dengang af meget forskelligt. Foruden færdselsulykker, problemer med berusede personer o.l. var der også kontrol vedr. betaling af licens til Danmarks Radio og udstedelse af hundetegn. Det var absolut ikke alle, der mente, at der skulle betales licens eller anskaffes hundetegn (*landboere var fritaget for at anskaffe hundetegn til deres hunde*); men gjorde man det ikke, så faldt der bøder.

Grundlovsfesten i Skibelund Krat gav – jeg er næsten ved at skrive altid! – problemer. Nogle fik lige lovlig meget at drikke, og nogle kom op at slås. De, der var kommet kørende i bil, skulle der lige holdes øje med. Hvis politiet skønnede, at de havde fået for meget af de alkoholiske drikke, og det var der ofte nogle, der gjorde, så sørgede O. C. Sørensen og Egon Petersen for, at bilen ikke kunne køre. På den måde var der mange, der blev sparet for at køre ”spritkørsel”. Tjah, det var dengang. Når festlighederne dernede i Skibelund var slut, var der en del, der kørte på cykel på vej hjem. ”Vi må hellere lige tjene lidt til Statskassen, sagde politibetjent Petersen med et smil”, hvorefter han ”lagde sig på lur” og snuppede en del, der kørte uden lys på cyklen.

Unge mennesker, der lavede problemer, når de kom op at slås, kunne både min Far og politibetjent Petersen finde på at hjælpe, f.eks. med at få dem meldt ind i Bokseklubben. Så kunne de få afløb for deres kræfter og lære at slås ordentligt!

O. C. Sørensen og også politibetjent Petersen, undgik så vidt muligt at komme i håndgemænd med folk. De brugte hellere mundtlig kommunikation.

Det skete af og til, at Far blev kaldt ud til en gårdbrand, og det gjorde, at han holdt en del foredrag for gårdejere og husmænd om forebyggelse af brand. Far var også med til at starte skolepatruljer i både Vejen og Brørup, og han var på tur med skolepatruljerne til København. O. C. Sørensen var medlem af Rådet for større Færdselsikkerhed, og han afholdt cyklistprøver for elever i de ældre klasser både i Vejen og i Brørup.

Ikke alt var politiarbejde i Vejen. O. C. Sørensen blev som en selvfølge medlem i Borgerforeningen i Vejen, og han, der siden sin ungdom havde dyrket både atletik og svømning, gik aktivt ind i at stifte svømmeklubben i Vejen, og han var i en del år medlem af bestyrelsen. O. C. Sørensen var garder, han havde aftjent sin værnepligt i livgarden. ”En gang garder, altid garder” lød det fra alle gamle gardere, og dem var der en del af i Vejen og omliggende byer. Den 24. juli 1958 var min Far én af initiativtagerne til at stifte Kongeågnens Garderforening.

Den 19. september blev til det danske politis mindededag, og det er den stadig. Datoen er ikke kun mindededag for de politifolk, der mistede livet under besættelsen, men også for de politifolk, der har mistet livet i polititjenesten senere, og det er der desværre flere, der har. I min Fars tid i Vejen, var vi altid oppe ved gravstedet for de to politifolk i Grønvang Skov, hvor vi lagde en krans fra politiet. Fars helbred var præget af hans ophold i KZ-lejrene, og det var både fysisk og psykisk. I 1962 blev han indlagt på Brørup Sygehus, men kom hurtigt tilbage til arbejdet igen. I sommeren 1966 måtte han igen indlægges, og efter sygehusopholdet blev han sendt på rekreation. Da han efter nogle måneder igen startede på arbejde, blev det i en skånestilling ved politiet i Kolding.

Ægteparret Sørensen solgte deres hus på Højvang 13 i 1965, og flyttede ned til en nybygget villa i Vester Allé 28. O. C. Sørensen mistede pludseligt sin hustru Elisa, der næsten altid blev kaldt Lis, den 9. december 1967.

Efter sin pensionering i 1970 solgte min Far Vester Allé 28, og flyttede til først i en lejlighed i Aalborg og et par år efter til Hjallerup, hvor han fik bygget et hus. Min Far kunne ikke undvære en have.

O.C. Sørensen døde den 14. marts 1978. Mine forældre er begravet på Søndre Kirkegård i Aalborg.

Egon Hartvig Petersen – Vejens første politibetjent, der ikke var landbetjent.

*Billedet er et udsnit af et foto taget af Knud Hansen.
Foto er privat ejendom*

Egon Hartvig Petersen, født 27. oktober 1916 i Assentoft By, Essenbæk Sogn, Randers. Søn af gårdejer Jens Hartvig Petersen og hustru Ane Kirstine Therkildsen.

Egon Hartvig Petersen blev den 26. november 1944 viet i Johannes Kirke, Brørup, til Erna Dorit Elmquist, født 18. november 1924 i Thorsø, Viborg. Datter af baneformand Niels Nielsen og hustru Jensine Rasmussen.

Ved vielsen i Brørup i 1944 var Petersens bopæl anført som H. P. Andersens Allé 7, Brørup.

Egon Hartvig Petersen døde 12. juni 1991.

Egon Hartvig Petersen blev 4. oktober 1943 ansat ved politiet som reservepolitibetjent, og han blev som så mange andre politibetjente efter den 19. september 1944 tilknyttet modstandsbevægelsen i militærgruppe Region III (Sydjylland) Vejen Distrikt lokalitet Brørup.

Efter befrielsen arbejdede Egon Petersen den meste tid ved politiet i Ribe, hvor han også var bosat. Dog havde han i 1949 gjort tjeneste ved politiet i København.

Egon Hartvig Petersen blev den politibetjent, der sammen med min Far, Osvald Christian Sørensen, var med til at få nyordningen af Vejen Politi til at fungere godt.

Som tidligere nævnt havde de to politifolk et godt samarbejde.

Egon Hartvig Petersen blev forfremmet til overbetjent den 1. april 1958.

Petersen gik på pension i 1979.

Politibetjent forflyttet til Vejen.

Politibetjent Egon Petersen har faa-
et meddelelse om, at han fra 1. august
er forflyttet til tjeneste ved den nyop-
rettede politistation i Vejen.

Kilde: Sydvestjylland (Esbjerg) 15. juli 1950

Ægteparret Erna og Egon Petersen fik den 22. juli 1953 den store sorg at miste deres søn, Thorkil, der blev dræbt, da han blev ramt af en lastbil på Hovedvej 1 lige overfor Falckstationen i Vejen. Thorkil blev knap 7 år.

Foruden Thorkil havde Erna og Egon Petersen 2 døtre, Bodil, der var spæd, da de kom til Vejen, hvor de først boede i Søndergade 21. Datteren Kirsten blev født i 1956. Dengang var familien flyttet til Vester Allé 95, hvor de også boede, da Egon Hartvig Petersen døde.

**Fhv. politiassistent Egon
Hartvig Petersen, Vester
Allé 95, Vejen, 74 år. Han
var ansat ved Vejen Politi i
perioden 1950-79.**

Kilde: Jyllands-Posten 15.06.1991 s. 6

Egon Petersen fik den 4. januar 1969 overrakt hæderstegnet for 25 års tjeneste ved politiet, og dengang blev han betegnet som overbetjent.

Af avisnotitsen om Petersens dødsfald fremgår, at han på et tidspunkt inden sin pensionering må være blevet udnævnt til politiassistent.

Avisen Jyske Vestkysten havde en nekrolog om Egon Hartvig Petersen. I den nekrolog nævnes, at udover arbejdet var Egon Petersens store interesse at have en flot have, der var hans et og alt. Det var ganske korrekt: de 2 politifolk, der kom til Vejen i 1950 var begge meget haveinteresserede.

POLITISTATIONEN

Lokalerne i Østergade 1 A, 1. th. var som før nævnt ikke gode. De lå på 1. sal, og der var kun 2 kontorer. I det store var der plads til 2 skriveborde/2 politibetjente, og det lille blev bl.a. anvendt til afhøringer. Kriminalbetjent Bojsen havde stadig sit kontor i sin privatbolig.

Allerede i 1953 havde Vejen Initiativråd og Vejen Sogneråd rettet en henvendelse til Justitsministeriet om udvidelse af politistationen; men politimester Flagstad, Ribe, meddelte, at anmodningen ikke kunne imødekommes. (*Folkebladet 11.11.1953*).

Men heller ikke i 1950'erne opgav man sådan i Vejen. Der blev arbejdet på både en ny beliggenhed og en ny ejendom. Først kiggede man på Vejen Trælasthanhandels nye bygning i Søndergade; men den plan blev opgivet. Derefter var der kig på Arbejdernes Forsamlingsbygning på Skovvej; men den bygning fandt den bygningssagkyndige ikke egnet til formålet. Så kom man i handel med hotelejer Bodil Hansen om køb af hendes villa i Østergade 31. Justitsministeriet søgte Finansministeriet om et beløb på 80.000 kr. til køb af villaen. Beløbet dækkede sandsynligvis ikke andet end køb af villaen; men Vejen Sogneråd var indstillet på at yde et ret betydeligt beløb til ombygning af villaen.

Staten købte villaen i Østergade 31 pr. 26. november 1958. I stueetagen blev der flere kontorer, og nu kunne kriminaloverbetjent Bojsen også få sit kontor der. D.v.s. at alle politifolk endelig var samlet. På 1.sal i huset blev der indrettet en lejlighed til en politibetjent, og som jeg husker det, var der også en frokost- og kaffestue til politiet. Det sidste var og er vigtigt!

Der kom flere politibetjente til Vejen

Man kunne nu næsten kalde det for en politistyrke; men det var også nødvendigt med flere folk.

Carl Kraup Bie

Carl Krarup Bie blev født den 31. juli 1914 på Grunderstedgård, Gundersted Sogn, Slet, Aalborg. Søn af proprietær Jørgen Krarup Vilstrup Bie og hustru Anna Magdalene Grabow. Bie blev den 24. januar 1943 viet i Sottrup Kirke ved Aabenraa til Ingrid Jessen Petersen, der var født i Sottrup den 27. februar 1922, datter af købmand Peter Petersen og Eline Kirstine Jessen. Carl Krarup Bie blev forfremmet til overbetjent den 1. april 1953. Bie døde i november 1982.

Carl Krarup Bie, der oprindeligt var landmand, blev ansat ved politiet i Aabenraa den 2. oktober 1940, hvor han var, indtil han kom til Vejen i 1958 eller 1959. I 1961 vendte Bie tilbage til politiet i Aabenraa, hvor han var ansat til han blev pensioneret.

Carl Krarup Bie var meget interesseret i arbejdet med politihunde, og han havde selv en politihund, der ved flere lejligheder havde været brugt ved eftersøgninger.

Ægteparret Bie have 2 sønner, Jens og Finn. Deres bopæl var i flere år Langbjergvej 9, Aabenraa, hvor Bie også boede, da han døde i 1982 og blev begravet på Aabenraa Kirkegård.

Børge Lauvring

Børge Lauvring blev født den 19. marts 1918 i Nordjylland. Den 2. august 1941 blev han viet til hustruen Karen (*efternavn m.m. kender jeg ikke*).

Lauvring var uddannet gartner, hvilket man sagtens kunne mærke, da han kom til Vejen. Lauvring var akkurat ligesom flere af hans kolleger i Vejen meget haveinteressert.

Børge Lauvring blev i 1943 ansat ved politiet i Odense. I 1953 blev Lauvring ramt af et alvorligt uheld. Børge Lauvring var tjenstgørende som hundefører, og ved en eftersøgning faldt han ned fra et loft på en landbrugsejendom, hvilket fik den følge, at han slog ryggen så meget, at han efter to års sygehusophold og dermed uarbejdsdygtighed blev afskediget med tilskadekomstpension i 1955. Heldigvis blev han efter nogle år atter i stand til at gøre tjeneste ved politiet.

Børge Lauvring kom til politiet i Vejen i 1963, og han blev forfremmet til overbetjent pr. 1. marts 1965.

I det meste af den tid, Lauvring var ansat ved politiet i Vejen, boede han og hans familie på politistationen i Østergade 31. Ægteparret Lauvring havde 3 børn.

Børge Lauvring døde den 26. december 1987 i Nørreby Strand og blev bisat fra Klinte Kirke den 30. december.

Holger Aage Sørensen

Holger Aage Sørensen blev født 29.04.1919 i Stenderup, Ansager Sogn, Øster Horne, Ribe, Søn af gartner Nis Kristian Sørensen og hustru Kirstine Nielsen, Stenderup. Den 4. maj 1944 blev Sørensen gift på Københavns Rådhus med Ella Margrethe Hansen, født 18. maj 1922 i Assens, datter af arbejdsmand Jens Peter Hansen og hustru Vilhelmine Sofie Amalie Larsen, Assens

Holger Aage Sørensen blev ansat ved politiet 21. september 1942 som reservepolitibetjent i København. Efter befrielsen fortsatte Sørensen ved politiet. Han blev senere tjenstgørende ved politiet i Struer, hvorfra han kom, da han i 1963 tiltrådte ved Vejen Politi. Holger Aage Sørensen var blevet forfremmet til overbetjent pr. 1. oktober 1956.

Da ægteparret Sørensen blev gift, boede de begge på Amager; men den 19. september 1944 måtte Holger Aage Sørensen "gå under jorden". I november 1944 fødte Ella Sørensen en dreng i Stenderup, hvor Sørensens forældre boede. Drengen blev senere døbt i Assens, hvor Ellas forældre boede.

Kilde: Folkebladet 29.09.1969

Kilde: Folkebladet 11.08.1978

Holger Aage Sørensen var uddannet gartner ligesom sin far, og interessen for planter bevarede han.

Sørensen mistede sin hustru den 11. september 2006, og selv døde han den 20. september 2006

Ægteparret er begravet på Vejen Kirkegård.

Foto: Povl Erik Nielsen

KRIMINALPOLITIET

Paa Tide.
Indbruddet hos Isenkræmmer Fr. Kasten viser Nødvendigheden af, at der i Vejen stationeres en Statsbetjent. Efter den ny Retsordning er det Statspolitiet, der tager sig af kriminelle Sager og for at en Undersøgelse af dette Tyveri kunde iværksættes maatte der efter den nugældende Ordning sendes Bud efter en Betjent fra Ribe.
Inden Statsbetjenten naede frem til Aastedet var Tyven selvfølgelig over alle Bjerge og ethvert Spor udslettet.
Det er paa Tide, at det givne Løfte om Ansættelse af en Statsbetjent i Vejen imødekommes.

Kilde: Folkebladet 24.11.1921

Der havde længe været et ønske om, at Vejen kunne få en statsbetjent stationeret i byen, og ønsket blev i årene fremover gentaget flere gange.

13. april 1942 omtaler Folkebladet Vejen Sogneråds møde dagen før. Her kunne man – med et suk – fortælle at man havde fået en meddelelse fra Statspolitichefen om, at man ikke under de forhåndenværende personaleforhold kunne regne med at få ansat en kriminalpolitibetjent i Vejen, såvel fra politichefens side som politimesterens bevarede man spørgsmålet i velvillig erindring.

I februar 1943 havde Folkebladet en overskrift ”Malt Sogneraad støtter Vejens Bestræbelser for at faa en Kriminalbetjent til Byen”.

Og det fik man:

Frode Nikolaj Bojsen

Frode Nikolaj Bojsen født den 1. juni 1908 i Gørding Sogn, Ribe. Søn af husmand Peter Bojsen og hustru Mathilde Marie Kirstine Beck. Frode Bojsen blev viet den 15. februar 1935 i Toftlund Kirke til Christine Detlefsen født 30. november 1914 i Toftlund Sogn, Haderslev. Datter af elektrotekniker Christen Thomas Detlefsen og hustru Dorette Henriette Marie Høppner.

På det tidspunkt ægteparret Bojsen blev gift, var Bojsen kriminalbetjent i Toftlund. Avisen Hejmdal oplyste den 29. januar 1940, at kriminalbetjent Bojsen, Toftlund, havde overtaget stillingen som kriminalbetjent i Rødding efter sin kollega, der var blevet forflyttet til Kolding. Frode Bojsen kom senere selv til Kolding, da han i 1943 var ansat ved Sikkerhedspolitiet i Kolding. (*Sikkerhedspolitiet er forløber for PET!*)

Kriminalbetjent i Vejen
Kriminalbetjent Boysen, Kolding, tiltræder i Dag sin Stilling i Vejen og faar foreløbig Bopæl hos Politibetjent Poulsen, Askovvej, og kan tilkaldes gennem hans Telefon. I Løbet af en Maanedstid faar Boysen Lejlighed i Fru Tofts tidligere Ejendom i Bryggergade, der nu er overtaget af Uddeler Ninn.

Kilde: Folkebladet 16.08.1943

Det var midt under besættelsen, at Bojsen kom til Vejen, og det var ikke uden grund, at man fra Sognerådets side havde ønsket at få en kriminalbetjent til byen. Kriminaliteten var absolut ikke blevet mindre, tyverier har der altid været, nu også sortbørshandel. Men de store problemer med den tyske besættelsesmagt havde man ikke. Forfatteren Ole E. Christiansens 4 binds værk ”Krigen der aldrig kom” er en roman; men den bygger på virkelige hændelser, og det er ganske interessant læsning, da den beskriver situationen, som den var i Vejen.

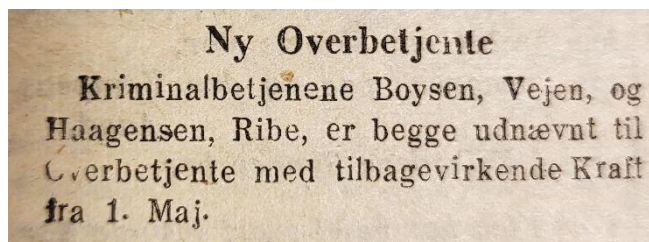
Frode Bojsen tilsluttede sig undergrundshæren Region III (Syddjylland) Vejen Distrikt, lokalitet Vejen, og det var på hans bopæl i Bryggergade, at modstandsbevægelsen den 5. maj 1945 oprettede deres hovedkvarter.

Ved aftenstid trådte en domstol i virksomhed. Den bestod af kriminaloverbetjent Boisen som formand og pantefoged Bach og læge Heuch som bisiddere. Det var en broget flok, vi blev præsenteret for. Domstolen skulle afgøre, om de internerede skulle løslades eller fængsles. Forhøret foregik efter et bestemt "ritual": Det hed: "Da frihedsbevægelsen er bange for, at De skal komme til at lide overlast under de usikre retstilstande, der hersker i øieblikket, har man taget Dem i beskyttelsesarrest. De anklages for .... Og så blev interneringsårsagen nævnt. Efter et kort forhør faldt dommen. De fleste løslodes. Resten blev overgivet til videre retsforfølgelse. Det var ikke særlig rart at skulle sidde til doms over sine medborgere. I øvrigt mener jeg, at vi fik skiftet sol og vind nogenlunde lige. Men processen varede også hele natten.

Fra læge I. C. Heuchs beretning om Vejen i besættelsestiden.

Frode Bojsen blev udnævnt til kriminaloverbetjent pr. 1. maj 1946.

Jeg mener, at Bojsen senere blev udnævnt til kriminalpolitiasistent.

Kilde: Folkebladet 09.07.1946

Frode Bojsen engagerede sig i byens liv, og han var blandt dem, der arbejdede for at få bygget svømmebadet i Danmarksgade. Både han og politiassistent O. C. Sørensen var meget aktive ved etableringen af Vejen Svømmeklub i 1951. Begge politimænd leverede børn til svømmeklubben; Bojsens børn blev de mest værdifulde, for de kunne svømme hurtigt. Tom og Gunver var med fra starten, senere fulgte deres yngre søskende efter.

Hvad mon den flok børn kunne have opnået, hvis Vejen dengang havde haft en svømmehal? Sæsonen i svømmebadet gik kun fra ca. 1. maj til 15. september, så der var ikke mange måneder til træningen.

Frode Bojsen med familie boede i en del år i huset Bryggergade 16, men flyttede senere ned i Rosengade 18.

Som tidligere nævnt fik Bojsen kontor sammen med byens andre politifolk i Østergade 31, da politistationen flyttede dertil i 1958.

Frode Bojsen døde den 9. marts 1993, og hans hustru Christine (Christel) Bojsen døde den 28. februar 2000. Ægteparret er begravet på Vejen Kirkegård.

EFTERSKRIFT

NY STATONSLEDER

Lederen af politiet i Vejen fra 15. august 1950 politiassistent Osvald Christian Sørensen måtte som tidligere nævnt forlade stillingen som stationsleder i Vejen og pr. 1. oktober 1966 overgå til en skånestilling i Kolding. Vejen skulle have en ny stationsleder, og det blev en landoverbetjent fra Ribe Politi-kreds. Robert Vestergaard Laursen, der kom fra en stilling som landbetjent i Gørding. Vestergaard Laursen blev senere udnævnt til politiassistent.

Robert Vestergaard Laursen

Robert Vestergaard Laursen blev født den 21. juni 1917 i Langå Sogn, Viborg, søn af bestyrer Peter Gregersen Møller Laursen og hustru Karen Gjermine Laursen. Den 24. november 1940 blev Laursen viet i Elling Kirke til Dagny Nielsine Pedersen, født 21. december 1912 i Elling Sogn, Frederikshavn, datter af indsidder Marinus Pedersen og hustru Olga Camille Jacobsen.

Robert Vestergaard Laursen var oprindeligt landmand. Efter at have aftjent sin værnepligt, blev han ansat ved politiet den 4. september 1940. Da ægteparret Laursen blev viet, var han ansat ved politiet i Roskilde, og det var han stadig i 1944. Efter den 19. september 1944 tilsluttede Robert Vestergaard Laursen sig modstandsbevægelsen, Undergrundshæren, militærgruppe region V (Sjælland) Roskilde styrken, politiet. Han anføres i modstandsdata-basen som næstkommanderende.

Vestergaard Laursen kom til Gørding i 1951 og blev en særdeles agtet landbetjent, der også tog sig tid til at være medlem af sognerådet, være formand for flere udvalg og kasserer for KFUM-spejderne. I et interview med Folkebladet i forbindelse med, at han skulle tiltræde stillingen i Vejen pr. 15. januar 1967, udtalte Vestergaard Laursen, at både han og hans hustru glædede sig til at komme til Vejen. Ægteparret var blevet forældre til 4 børn: 2 døtre og 2 sønner. De mistede i 1961 deres datter Ulla, der kun blev 9 år.

Vestergaard Laursen var stationsleder i Vejen i 14 år, han døde den 1. maj 1981 og hans hustru døde den 17. oktober 2001. Ægteparret er begravet på Gørding Kirkegård.

Kilde: Folkebladet 10.01.1967

POLITISTATIONEN I ØSTERGADE 31A

Hvad blev der af den?

Som bekendt tog det ret lang tid både med at få etableret en politistation og med ansættelse af nye og flere politfolk i 1950. Igen tog det en del tid at få flyttet politstationen til Østergade 31. Bagefter flere år at få den solgt. Nu i 2023 er politstationen i lokaler på Banegårdspladsen, og der har den været i en del år.

Jyske Vestkysten skrev den 16. december 2003 under overskriften:

Salg af politistation trækker ud

VEJEN: I begyndelsen af august sidste år (2002) flyttede Vejen Politi fra Østergade 31 til Banegårdspladsen 5. Det er altså over et år og fire måneder siden, den tidligere station blev rømmet, men villaen i Østergade er endnu ikke sat til salg. Politimesteren i Ribe, Mogens Osborg, melder hus forbi. "Det er ikke os, men Rigspolitiets bygningsafdeling i København, der skal stå for salget", fortæller politimesteren. I hovedstaden kender politiassessor Lars Christoffersen til sagen. "Hvorfor tager det så lang tid at få bygningen sat til salg? Det er ikke helt enkelt. Først skal vi undersøge, om staten kan bruge ejendommen til andet formål. Det kan staten ikke, så villaen skal afhændes", forklarer Lars Christoffersen.

Papirarbejde: Bygningsafdelingen har besluttet, at den gamle politistation skal sælges via Statens Ejendomsselskab A/S, kaldet Freja. "Der er en masse papirarbejde, der skal på plads, inden Freja kan sætte bygningen til salg. Faktisk har vi en tre-fire ejendomme, vi skal have solgt, og dem vil Freja helst have samlet i en blok, så det får ejendomsselskabet", uddyber politiassessoren. "Hvornår sker der noget i sagen?" "Det bliver ikke før, vi kommer på den anden side af nytår. Vi er opmærksomme på bygningen, som vi håber at få solgt i det nye år."

"Den gamle politistation står og forfalder. Når en myndighed opgiver en bygning, så stopper vedligeholdelsen. Selvfølgelig skal stationen opretholdes, men som udgangspunkt smider vi ikke penge i villaen, Vi overdrager den så hurtigt som muligt til Freja." Politiet har udgifter til for eksempel ejendomsskatter og afgifter på boligen

"Har du fået henvendelser om Østergade 31?". "Ja, jeg mener, at der har været et eller to telefonopkald. Folk, der er interesserede, kan ringe til Freja eller kontakte mig for at spørge, hvor langt sagen er. Politiet må ikke sælge bygningen. Havde vi ikke valgt at bruge Freja, skulle salget ske ved offentligt udbud", forklarer Lars Christoffersen.

FAKTA: Derfor flyttede politiet. Villaen i Østergade trængte til en kærlig hånd. Et kvalificeret bud lød på, at det ville koste halvanden millioner kroner at bringe den gamle station i god stand. Derfor blev politiet i sin tid bedt om at finde nye lokaler.

Efter flytningen fik den lokale afdeling af ordensmagten bedre plads, i alt råder stationen over 503 kvadratmeter.

Det lokale politis medarbejdere er glade for lokalerne på Banegårdspladsen.

Et kig i "Tinglysningsretten. Danmarks Domstole" Fast ejendom – Historiske adkomster viser flg.:

26.11.1958 fik Staten skøde på ejendommen Østergade 31. 31.01.2005 får Freja Ejendomme A/S skøde. 17. juni 2005 er ejendommen solgt til Oxdal Vest A/S, og 28. februar 2006 får Andelsboligforeningen Hansen Have tinglyst skøde. Købesummen i 2006 var 1.350.000 kr.

En epoke med politistation i Østergade var slut

I de første år lå den i den vestre ende af gaden. I de fleste år lå den i gadens østre ende.